

Luftfartsstyrelsens föreskrifter om flygning med hängglidare;

beslutade den 11 juni 2007.

Luftfartsstyrelsen föreskriver med stöd av 50, 92 och 131 §§ luftfartsförordningen (1986:171)

Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter skall tillämpas vid flygning med hängglidare, med eller utan motor, med en grundtommassa som underskrider 80 kg för ensitsiga hängglidare eller 100 kg för tvåsitsiga hängglidare inom Sverige.

Dessa föreskrifter skall även tillämpas vid utbildning, examination och när kompetensbevis utfärdas för sådan verksamhet i Sverige.

Definitioner och förkortningar

2 § I dessa föreskrifter avses med

<i>hängglidare:</i>	luftfartyg som är tyngre än luften och erhåller sin lyftkraft under flygning genom aerodynamiska reaktioner på ytor som under flygning förblir fasta under givna flyglägen; utmärkande för en hängglidare är att vingen som är av textilmaterial eller liknande får sin styvhet genom strukturelement och stagning och att luftfartyget är så lätt att det kan startas och landas till fots
<i>hängglidare med motor:</i>	hängglidare där motorn och dess propeller är fastspänd vid piloten med en sele
<i>luftfartyg:</i>	anordning som kan erhålla bärcraft i atmosfären genom luftens reaktioner med undantag av dess reaktioner mot jordytan
<i>VFR:</i>	(Visual Flight Rules) regler som kan följas om väderförhållandena är tillräckligt goda för att föraren av luftfartyget visuellt skall kunna kontrollera luftfartygets attityd, navigera och upprätthålla separation till hinder, terräng samt andra luftfartyg.

Ömsesidigt erkännande

3 § En produkt som är lagligen tillverkad eller saluförs enligt regelverk i andra medlemsstater inom Europeiska unionen, Turkiet eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) jämföras med produkter som uppfyller kraven i dessa föreskrifter, under

förutsättning att en likvärdig säkerhetsnivå uppnås genom dessa staters regelverk. Likvärdigheten på produkten skall kunna styrkas.

Utbildning och kompetensbevis

4 § En instruktör skall ha kompetensbevis som visar att instruktören uppfyller de teoretiska och praktiska krav som framgår av bilaga 1 för hängglidare utan motor eller bilaga 3 för hängglidare med motor.

Kompetensbeviset utfärdas av en organisation, till vilken Luftfartsstyrelsen har delegerat uppgifter och befogenheter för sådan flygverksamhet som omfattas av dessa föreskrifter.

5 § En förare av en hängglidare skall ha kompetensbevis som visar att föraren uppfyller de teoretiska och praktiska krav som framgår av bilaga 2 för hängglidare utan motor eller bilaga 4 för hängglidare med motor.

Kompetensbeviset utfärdas av en organisation, till vilken Luftfartsstyrelsen har delegerat uppgifter och befogenheter för sådan flygverksamhet som omfattas av dessa föreskrifter.

6 § Om en organisation, som Luftfartsstyrelsen har delegerat uppgifter och befogenheter till, avser att inte utfärda ett kompetensbevis på grund av att kraven inte är uppfyllda, skall ärendet överlämnas till Luftfartsstyrelsen för beslut.

7 § Certifikat, kompetensbevis eller motsvarande handling som utfärdats av en utländsk myndighet eller auktoriserad organisation, skall godkännas av en organisation, till vilken Luftfartsstyrelsen har delegerat uppgifter och befogenheter, för flygning i Sverige, om utbildningen och färdigheten är likvärdiga med dem som krävs för ett svenskt kompetensbevis.

För en person som är stadigvarande bosatt i Sverige gäller dock detta godkännande under högst 12 månader, varefter utbyte till svenskt kompetensbevis skall ske.

Befälhavarens ansvar

8 § Befälhavaren ansvarar för att hängglidaren hanteras på ett säkert sätt före, under och efter flygning. Befälhavaren ansvarar även för eventuella passagerares säkerhet.

9 § Om det finns fler än en förare ombord på hängglidaren skall det före start vara klarlagt vem som är befälhavare under flygningen.

Förberedelser och flygning

10 § Föraren får inte påbörja flygning förrän han eller hon har förvissat sig om att hängglidaren är rätt riggad och underhållen enligt tillverkarens instruktioner.

11 § Föraren skall före flygning förvissa sig om att den planerade flygningen kan genomföras på ett säkert sätt med hänsyn till prestanda, rådande meteorologiska förhållanden, hinder, luftrumsförhållanden samt annan flygtrafik.

12 § Föreskrifter om uppvisning och tävling finns i Luftfartsstyrelsen föreskrifter och allmänna råd (LFS 2007:28) om flyguppvisning.

13 § Vid flygning med hängglidare i luftrum där det enligt BCL-T (LFS 1990:14) och AIP-SVERIGE finns krav på dubbelriktad radioförbindelse med flygtrafikledningen och krav på transponder, skall det finnas utrustning som möjliggör att dessa krav upprätthålls. I övrigt luftrum krävs inte någon radioutrustning för kommunikation eller navigation.

En hängglidare utan motor skall vid kommunikation med flygtrafikledningen använda en anropssignal som utgörs av ordet "hängglidare" följt av de fyra sista siffrorna i förarens kompetensbevis.

En hängglidare med motor skall vid kommunikation med flygtrafikledningen använda en anropssignal som utgörs av ordet "motorglidare" följt av hängglidarens identifieringskod.

14 § Föreskrifter om alkoholförtäring och dylikt i samband med flygning finns i BCL-D 1.15 del III (LFS 1980:6).

Trafikregler

15 § Flygning får endast ske enligt VFR under dager med sikt till marken eller vattnet.

16 § Föreskrifterna om minimiflyghöjd enligt BCL-T (LFS 1990:14) skall tillämpas över tätbebyggelse eller större folksamling.

För hängglidare utan motor får föraren, utanför tätbebyggelse eller större folksamling, underskrida minimiflyghöjden enligt BCL-T.

För hängglidare med motor får föraren, utanför tätbebyggelse eller större folksamling, inte underskrida en höjd av 100 meter över marken eller vattnet.

17 § Vid flygning mellan solens nedgång och mörkrets inträde samt mellan då mörker upphör och solen går upp skall rött eller vitt, blinkande och i möjligaste mån rundstrålande ljus föras.

18 § Flygning med hängglidare med motor över vatten får endast ske på ett sådant sätt att det vid motorbortfall är möjligt att landa på land eller bärkraftig is.

19 § Hängglidaren får inte manövreras på ett vårdslöst eller hänsynslöst sätt så att andras liv eller egendom utsätts för fara eller så att människor eller djur skräms eller störs.

Tekniska krav

20 § Utrustning för hängglidare skall vara godkänd av Luftfartsstyrelsen eller av en organisation till vilken Luftfartsstyrelsen har delegerat uppgifter och befogenheter för tillsyn av hängglidarverksamhet.

21 § En hängglidare som används för utbildning skall vara godkänd av organisationen antingen individuellt eller som typ enligt de kriterier som framgår av verksamhetshandboken.

Identifieringsmärkning

22 § För hängglidare med motor skall organisationen, till vilken Luftfartsstyrelsen har delegerat uppgifter och befogenheter för tillsyn av hängglidarverksamhet, föra ett aktuellt register, i vilket det skall finnas angivet ägare, typ och identifieringskod i form av fyra siffror. Identifieringskoden skall finnas på hängglidaren, så att den under flygning lätt kan läsas från marken. Identifieringstecknens höjd skall vara minst 50 cm.

Undantag

23 § Luftfartsstyrelsen kan medge undantag från dessa föreskrifter.

-
1. Denna författning träder i kraft den 1 september 2007, då Bestämmelser för Civil Luftfart (BCL) – Driftbestämmelser (BCL-D 4.3) (LFS 1982:4) skall upphöra att gälla.
  2. Om det i föreskrifter hänvisas till Luftfartsverkets föreskrifter BCL-D 4.3 Flygning med hängglidare, tillämpas i stället denna nya författning.

På Luftfartsstyrelsens vägnar

NILS GUNNAR BILLINGER

Christer Ullvetter

Kompetensbevis för instruktör för flygning med hängglidare utan motor (instruktörslicens för hängglidare utan motor)

LFS 2007:60

Villkor för att påbörja en utbildning

Sökanden skall

1. ha gällande obegränsat kompetensbevis för hängglidare sedan minst 12 månader,
2. ha utfört minst 500 flygningar samt ha erhållit minst 150 flygtimmar uppfylla antagningskraven enligt de godkända utbildningsplanerna, och
3. ha förmåga att meddela undervisning och vara allmänt lämplig som instruktör.

Villkor för att utfärda ett kompetensbevis

Sökanden skall

1. ha fyllt 18 år,
2. ha genomgått en kurs för instruktörer för flygning med hängglidare utan motor som är arrangerad eller godkänd av organisationen,
3. ha genomfört utbildning av minst fyra elever som biträdande instruktör, och
4. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en kontrollant som är utsedd av organisationen

LFS 2007:60

Kompetensbevis för flygning med hängglidare utan motor (licens för hängglidare utan motor)

Villkor för att påbörja en utbildning

Sökanden skall

1. ha fyllt 15 år, och
2. vara allmänt fysisk lämplig.

Villkor för att utfärda ett kompetensbevis

Sökanden skall

1. ha fyllt 16 år,
2. ha genomgått en utbildning som är godkänd av organisationen, och
3. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en kontrollant som är utsedd av organisationen.

Villkor för att upprätthålla ett kompetensbevis

För att kompetensbeviset skall vara giltigt krävs att minst 10 starter och landningar har utförts under de senaste 12 månaderna. I annat fall skall ett nytt praktiskt prov avläggas med godkänt resultat.

Om kompetensbeviset har varit ogiltigt i mer än 36 månader skall även ett nytt teoriprova avläggas med godkänt resultat.

**Kompetensbevis för instruktör för flygning med hängglidare med motor
(instruktörslicens för hängglidare med motor)**

LFS 2007:60

Villkor för att påbörja en utbildning

Sökanden skall

1. ha gällande kompetensbevis för hängglidare med motor sedan minst 24 månader,
2. ha uppnått en flygtid på minst 200 timmar med hängglidare med motor,
3. ha kunskap om färdplanering enligt organisationens verksamhetshandbok,
4. uppfylla antagningskraven enligt de godkända utbildningsplanerna, samt ha förmåga att meddela undervisning och vara allmänt lämplig som instruktör.

Villkor för att utfärda ett kompetensbevis

Sökanden skall

1. ha fyllt 19 år,
2. med godkänt resultat ha genomgått en kurs för instruktörer för flygning med hängglidare med motor som är arrangerad av organisationen,
3. ha genomfört en kurs som biträdande instruktör vid flygning med hängglidare med motor, samt
4. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en kontrollant som är utsedd av organisationen.

LFS 2007:60

Kompetensbevis för flygning med hängglidare med motor (licens för hängglidare med motor)

Villkor för att påbörja en utbildning

Sökanden skall

1. ha fyllt 15 år, och
2. vara allmänt fysiskt lämplig.

Villkor för att utfärda ett kompetensbevis

Sökanden skall

1. ha fyllt 16 år,
2. ha genomgått en kurs som är arrangerad av organisationen i flygning med hängglidare med motor, och
3. ha avlagt teoretiskt och praktiskt prov med godkänt resultat inför en instruktör med gällande instruktörslicens för flygning med hängglidare med motor.

Villkor för att upprätthålla ett kompetensbevis

1. För att kompetensbeviset skall vara giltigt krävs att minst 10 starter och landningar har utförts under de senaste 12 månaderna. I annat fall skall ett nytt praktiskt prov avläggas med godkänt resultat.
2. Om kompetensbeviset har varit ogiltigt i mer än 36 månader skall även ett nytt teoriprov avläggas med godkänt resultat.